

PATVIRTINTA

Vytauto Didžiojo universiteto Senato
2017 m. rugsėjo 27 d. nutarimu Nr. 6-17
Vytauto Didžiojo universiteto Senato
2018 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. 2-4 nauja
redakcija

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vytauto Didžiojo universiteto (toliau – Universitetas) neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (2017 m. sausio 2 d. Nr. I-1489), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2017-04-24 Nr. V-289 „Dėl neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų, susijusių su aukštuoju mokslu, vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose bendrųjų principų patvirtinimo“ ir skirtas nuosekliai asmens kompetencijų vertinimo veiksnių ir procesų eigai Vytauto Didžiojo universitete aprašyti.

2. Pagrindinės sąvokos, vartojamos šiame Apraše:

Kompetencija – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų ir asmeninių savybių visuma.

Kompetencijų pripažinimas – asmens kompetencijų, įgytų neformaliuoju ir savaiminiu būdu, oficialus įvertinimas ir patvirtinimas dokumentu.

Kompetencijų vertinimas – procesas, kurio metu nustatoma, kokias žinias, įgūdžius, gebėjimus bei vertybines nuostatas asmuo įgijo. Šio proceso metu nustatoma, ar asmens kompetencijos atitinka apibrėžtus studijų dalyko, modulio (studijų programos, jos dalies) rezultatus.

Kompetencijų aplankas (rinkinys) – tai tikslingai sudarytas, savianalize pagrįstas kandidato darbų rinkinys, iliustruojantis jo pastangas, mokymosi pažangą ir per patirtį įgytas kompetencijas.

Savaiminis mokymasis – mokymasis profesinės, visuomeninės veiklos metu, taip pat laisvalaikio.

Studijų rezultatų įskaitymo koordinatorius – rektoriaus paskirtas asmuo, atsakingas už studijų rezultatų įskaitymą.

Vertinimo metodai – vertinant taikomi įvairūs metodai, kurie leidžia įvertinti asmens kompetencijas (pvz.: kompetencijų aplanko, interviu, egzamino, atvejo tyrimo, praktinių užduočių, testavimo, vertinamojo pokalbio ir kt. metodai).

II. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO DALYVIAI

3. Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje dalyvauja:

3.1. **Kandidatas** – asmuo, pageidaujantis, kad būtų įvertintos ir pripažintos jo neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytos kompetencijos.

3.2. **Kompetencijų vertinimo organizatorius** – neakademiniis Universiteto padalinys, organizuojantis neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą; jis atsakingas už vertinimo administravimą ir organizavimą, kviečiantis vertintojus (ekspertus) iš Universiteto akademinų padalinių, atsakingų už studijų programos vykdymą.

3.3. **Konsultantas (administratorius)** – asmuo, atsakingas už neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo administravimą: jis suteikia informaciją kandidatui, priima prašymus ir kandidato pateikiamus dokumentus, rengia įskaitymų ir pripažinimo dokumentus, išnagrinėja kandidato prašymą; derindamas su studijų programų kuratoriais, konsultantas nustato kandidato pateiktų dokumentų tinkamumą vertinimo procedūrai, konsultuoja ir suteikia kitą pagalbą kandidatui.

3.4. **Ekspertas (dėstytojas)** – aukštos kompetencijos specialistas, vertinantis kandidato pasiekimus ir nustatantis jo kompetencijas. Ekspertas konsultuoja kandidatą neformaliai ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų aplanko (rinkinio) rengimo bei pasirengimo vertinimui klausimas. Ekspertais gali būti studijų dalyko, modulio dėstytojai, mokslo srities (krypties) specialistai, studijų programų kuratoriai ir priežiūros grupės nariai.

III. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

4. Į neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimą pretenduoti gali asmenys, turintys ne žemesnį nei vidurinį išsilavinimą.

4.2. Asmuo gali pretenduoti vertinti kompetencijas,

įgytas: 4.2.1. darbinėje veikloje;

4.2.2. neapmokamame ar savanoriškame darbe;

4.2.3. stažuočių, kursų, seminarų, projektų ir kt. metu;

4.2.4. mokantis savarankiškai;

4.2.5. laisvalaikio metu.

4.3. Neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įrodymais gali būti:

4.3.1. pretendento parengtų dokumentų kopijos (ataskaitos, parengtos atmintinės ir kt.);

4.3.2. filmuota medžiaga ar nuotraukos (darbų, renginių ir kt.);

4.3.3. klientų, vartotojų atsiliepimai apie pretendento veiklą;

4.3.4. darbdavio vertinimai bei rekomendacijos;

4.3.5. padėkos, apdovanojimo raštai;

4.3.6. dalyvavimą profesiniuose konkursuose patvirtinantys dokumentai;

4.3.7. kita.

4.4. Kandidato neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytos kompetencijos gali atitikti atitinkamos studijų programos dalies, atskiro modulio ar dalyko studijų rezultatams.

IV. NEFORMALIUOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO ORGANIZAVIMO ETAPAI IR EIGA

5.1. Informavimas, priėmimas.

5.1.1. Kandidatas, siekiantis neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo, užpildo elektroninę registracijos formą (*1 priedas*).

5.1.2. Konsultantas, įvertinęs kandidato pateiktus registracijos duomenis, per 3–5 darbo dienas susiekia su Kandidatu ir suderina susitikimo laiką dėl tolesnės procedūros eigos.

5.1.1. Konsultantas supažindina kandidatą su vertinimo principais, sąlygomis, vertinimo procedūra, galimais vertinimo rezultatais ir teikia informaciją kitais jį dominančiais klausimais, susijusiais su kompetencijų vertinimo bei pripažinimo procedūra.

5.1.2. Kandidatas, siekiantis neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo ir pripažinimo, konsultantui pateikia prašymą (*3 priedas*) Universiteto rektoriui įvertinti kompetencijas.

5.1.3. Kartu su prašymu kandidatas pateikia šiuos dokumentus:

5.1.3.1. gyvenimo aprašymą;

5.1.3.2. išsilavinimą patvirtinančius dokumentus;

5.1.3.3. mokesčio kvitą už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą, konsultacijas bei pasirengimą vertinimo procedūrai.

5.1.4. Konsultantas priima prašymą, tikrina pateiktus dokumentus, įvertina prašymo tinkamumą priėmimo kriterijams ir kandidato pasirengimą neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimui, derindamas su studijų programų / dalykų ekspertais (dėstytojais), konsultantais nustato prašyme įvardytų kompetencijų atitiktį Universitete vykdomos studijų programos kompetencijoms ir suteikia reikalingą informaciją kandidatui.

5.1.5. Tarp kandidato ir Universiteto pasirašoma *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo sutartis (6 priedas)*, kurioje įforminami šalių finansiniai, dalykiniai ir kiti įsipareigojimai.

6.2. Konsultavimas ir pasirengimas vertinimui.

6.2.1. Už konsultavimą atsakingas Konsultantas bei studijų dalyko ekspertas (dėstytojas).

6.2.2. Kandidatui yra skiriama iki 4 akademinį valandų konsultanto bei eksperto (dėstytojo) konsultacijų. Teikiamų konsultacijų forma (el. būdu, telefonu, gyvai) ir grafikas derinamas individualiai tarp konsultanto ar eksperto (dėstytojo) bei kandidato. Konsultacijos yra registruojamos konsultacijų registracijų formoje (*2 priedas*).

6.2.3. Konsultantas detaliai pristato kandidatui kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą. Konsultantas bei ekspertas (dėstytojas) paaiškina, kaip parengti neformaliai įgytų kompetencijų aplanką (rinkinį), kaip pasirengti vertinamajam pokalbiui ar kitais metodais atliekamam vertinimui; konsultuoja kandidatą konkrečių kompetencijų įrodymo klausimais.

6.2.4. Ne ilgiau nei per du mėnesius kandidatas parengia kompetencijų aplanką ir pateikia jį konsultantui.

7.3. Vertinimas ir įvertinimas.

7.3.1. Už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimą ir įvertinimą atsakingas ekspertas (dėstytojas).

7.3.2. Ekspertas (dėstytojas) per ne ilgiau nei dvi savaites nuo kandidato kompetencijų aplanko gavimo dienos išanalizuoja jo turinį, atlieka įrodymų patikrą, parenka tokius vertinimo metodus, kuriais geriausiai galima būtų identifikuoti kandidato kompetencijas ir nustatyti jų lygį, numatytais metodais tikrina kandidato kompetencijas. Dėstytojas įvertina kandidato įgytų kompetencijų ir dalyko, modulio (studijų programos, jos dalies) rezultatų atitiktį ir nustato šios atitikties apimtį ECTS kreditais.

7.3.3. Ekspertas (dėstytojas) formalų vertinimo patvirtinimą dėl kandidato neformaliu ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo fiksuoja *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų*

kompetencijų aplanko vertinimo formoje (4 priedas), kurią tvirtina Studijų rezultatų įskaitymo koordinatorius.

7.3.4. Sprendimas dėl kandidato neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo gali būti **teigiamas, iš dalies teigiamas** arba **neigiamas**. Priėmus **teigiamą** sprendimą, kandidato įgytas kompetencijas vertinęs dėstytojas fiksuoja tai *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo ir dalykų įskaitymo kortelėje (6 priedas)*, kurią tvirtina Studijų rezultatų įskaitymo koordinatorius. Priėmus **iš dalies teigiamą** sprendimą, ekspertas (dėstytojas) nusprendžia, kokią studijų dalyko dalį bei kompetencijas galima įskaityti, ir tai nurodo *Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų aplanko vertinimo formoje* arba kandidatui suteikiama galimybė per nustatytą laiką pateikti papildomus kompetencijų įrodymus ir jo kompetencijos gali būti vertinamos papildomais metodais. Priėmus **neigiamą** sprendimą, kandidato neformalioju ir savaiminiu būdu įgytos kompetencijos nėra pripažįstamos esančios lygiavertės atitinkamos studijų programos reikalavimams.

7.3.5. Kandidatui, įrodžiusiam neformalioju ir savaiminiu būdu įgytas žinias, gebėjimus bei įgūdžius, aprašytus studijų dalyko (-ų) rezultatuose, jos yra įforminamos pažymiu, suteikiami atitinkamo studijų dalyko(-ų) kreditai ir išrašoma tai patvirtinanti akademinė pažyma.

7.3.6. Kandidatui, studijuojančiam arba siekiančiam studijuoti aukštojoje mokykloje ir įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją, gali būti įskaitomi tam tikri studijų dalykai, moduliai (studijų programa ar jos dalis).

7.3.7. Kandidatas apie vertinimo rezultatus informuojamas per 3 darbo dienas nuo dėstytojo sprendimo patvirtinimo Studijų rezultatų įskaitymo koordinatoriaus įsakymu.

7.3.8. Studijų kreditų apimtis, suteikta už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytas kompetencijas, gali būti ne didesnė nei 75 procentai ketinamos studijuoti studijų programos apimties.

7.3.9. Baigiamasis darbas nėra įskaitomas.

V. MOKĖJIMO UŽ NEFORMALIOJU IR SAVAIMINIU BŪDU ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMĄ IR PRIPAŽINIMĄ SĄLYGOS

8. Kandidato neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūra yra mokama. Kainas nustato ir tvirtina Vytauto Didžiojo universiteto taryba. Universiteto studentams mokestis netaikomas, jei užskaitomas dalykas yra jų studijuojamos programos privalomas ar pasirenkamas studijų dalykas.

9. Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros kainą sudaro: įmoka už neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje nagrinėjimą, konsultavimą, vertinimo procedūros vykdymą ir dokumentų parengimą, kuri priklauso nuo įvertintų kompetencijų ir studijų rezultatų atitikties apimties, už vieną studijų kreditą taikant įmoką, išreiškiamą 0,6 BSI dydžiu.

10. Neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą finansuoja pats kandidatas, gali finansuoti darbdavys, asociacijos, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kiti suinteresuoti juridiniai bei fiziniai asmenys.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Jei asmuo nesutinka su sprendimu dėl neformalioju ir savaiminiu būdu įgytų kompetencijų įvertinimo, jis turi teisę per 10 darbo dienų nuo kandidato informavimo apie sprendimą dienos pateikti apeliaciją Vytauto Didžiojo universiteto rektoriui.

12. Kandidatų apeliacijos nagrinėjamos remiantis Vytauto Didžiojo universiteto apeliacijų teikimo nuostatais.

13. Tam tikriems studijų programos dalykams (studijų programoms) gali būti nustatyti ir taikomi neformalioju bei savaiminiu būdu įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros apribojimai arba parengiami specialūs kompetencijų vertinimo kriterijų aprašai, kurie tvirtinami fakultetų tarybose.